

ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ UYGULAMA ALANLARI

***

APPLICATION AREAS OF INTERNATIONAL ACCOUNTING STANDARDS

Citation: Karahan, M. ve Turan, Z. (2024). Teşkilatı ve yerel yönetimleri denetlemesi bakımından Türkiye ile Suriye Sayıştay'ının karşılaştırması. *Journal of Pure Social Sciences*,5(8), 38-44.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.12607906>

Murat KARAHAN*
Zöhre TURAN**

Öz

Teknolojik gelişmeler ile birlikte her alanda bir takım değişimler yaşandığı gibi muhasebe alanında da bir takım değişimler yaşanmaktadır. Özellikle yirminci yüzyılın sonlarına doğru muhasebe alanında küreselleşme adına büyük adımlar atılmıştır. Bazı ülkelerin muhasebe standartlarındaki farklılıklar finansal tabloların karşılaştırılmasını, fon toplanması sürecini zorlaştırmakta, uluslararası alım-satım ve karar verme konusunda zorluklar yaşanmasına neden olmaktadır. Bütün bu olumsuzlukların ortadan kaldırılması, çeşitli ülkelere ait farklı muhasebe standartlarının birbiriyle uyumlu hale getirilmesi, tüm ülkelerde aynı muhasebe standartlarının uygulanması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Çalışmanın amacı, muhasebe alanında küresel çapta karşılaştırılabilirliği sağlayan esnek bir finansal raporlama anlayışına sahip olmak ve aynı zamanda ortak bir muhasebe dili oluşturmaktır. Bu açıdan muhasebe standartlarının anlaşılabilir, şeffaf ve esnek bir yapıya sahip olması önem arz etmektedir.

Ortak bir muhasebe dili oluşturulması amacıyla Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) oluşturularak, Uluslararası Muhasebe Standartları (UMS) yayınlanmıştır. Avrupa Birliği, 2002 yılında bu standartları benimseyerek üye ve aday olan tüm ülkelerin bu standartları uygulamalarını istemiştir. Ülkemizde de bu standartlar 2005 yılından itibaren benimsenmiş ve Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi tutularak işletmelerde uygulanmaya başlamıştır. Globalleşme ile beraber yatırımcılar daha iyi fırsatlar elde edebilmek için dış dünyaya açılmaya karar vermiştir. Yatırımcıların ülkelere yatırım yapma konusundaki en önemli unsurları mali tabloların tüm dünyada kabul görmüş ölçütlere göre hazırlanmış olmasıdır. Bu çalışmada tüm dünyada standart olarak kabul edilen uluslararası muhasebe standartlarının uygulama alanlarının neler olduğu tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Standartları, Uluslararası Muhasebe Standartları.

Abstract

With technological developments, there are some changes in every field, as well as in the field of accounting. Especially towards the end of the twentieth century, great steps were taken in the name of globalization in the field of accounting. Differences in the accounting standards of some countries make it difficult to compare financial statements, raise funds, and cause difficulties in international buying-selling and decision-making. Elimination of all these negativities has revealed the necessity of harmonizing different accounting standards of various countries and applying the same accounting standards in all countries. The aim of the study is to have a flexible financial reporting approach that ensures global comparability in the field of accounting and at the same time to create a common accounting language. In this respect, it is important that accounting standards have an understandable, transparent and flexible structure.

In order to create a common accounting language, the International Accounting Standards Board (UMSK) was established and International Accounting Standards (UMS) were published. The European Union adopted these standards in 2002 and asked all member and candidate countries to implement these

* Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü, Gaziantep, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0002-5066-4257>, karahan@gantep.edu.tr

** Yüksek Lisans öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Gaziantep, Türkiye, <https://orcid.org/0000-0001-7049-522X> zohreguler020202@gmail.com

standards. These standards have been adopted in our country since 2005 and started to be implemented in businesses by being subject to the Capital Markets Law. With globalization, investors have decided to open up to the outside world to get better opportunities. The most important factor for investors when it comes to investing in countries is that financial statements are prepared according to criteria accepted all over the world. In this study, we tried to determine the application areas of international accounting standards, which are accepted as standards all over the world.

Key Words: Accounting Standards, International Accounting Standards.

EXTENDED ABSTRACT

Background:

With increasing competition in a world of globalization, commercial relations between countries have revealed the need for similar accounting standards in the field of financial reporting. International accounting standards have become a position to provide information that meets the needs of all segments of society, especially investors, in accessing financial information. This study aims to reveal the application areas of international accounting standards, which are accepted as standards all over the world, and to try to realize a uniform, impartial and comparable accounting system by eliminating accounting differences in international standards.

Research purpose:

The purpose of this study is to examine international accounting standards and to test the applicability of these standards and try to reveal in which areas they are applicable.

Methodology:

The data of this research consists of information obtained from articles, theses and related books written on this subject in the literature. In addition, a detailed literature review was conducted on the subject and scientific studies and internet resources were used.

Findings:

Situations such as inadequacy of national accounting standards, loss of reliability of financial information, inability to meet needs and difficulty in comparing financial data create major problems for companies operating internationally. This situation has caused countries to turn to International Accounting Standards. The European Union has mobilized accounting regulatory authorities for globally accepted international accounting standards and reached a consensus on the development, revision and implementation of international financial reporting and accounting standards. The European Union has made important efforts to create a single common market. However, the difficulty of creating new standards or changing existing guidelines has negatively affected the expectation of compliance with international standards. It is stated that with the international application of international accounting standards, some benefits such as easier comparison of financial statements, increased credibility of enterprises and the elimination of the obligation of multinational companies to prepare financial statements according to the country in question arise.

Conclusion:

International accounting standards provide internationally comparable information thanks to an easier and more understandable language. In Turkey, legal regulations guiding accounting standards have been made in this field. These are expressed as harmonization efforts for the adoption of international accounting standards by different institutions. Studies have been carried out by various institutions and organizations in order to provide a single standard in the field of accounting, and these studies are still continuing. However, these studies cause businesses to prepare more than one financial statement and businesses cannot achieve uniformity in reporting. Although there are many difficulties in the implementation of international accounting standards, many national and international institutions and organizations have made many efforts from past to present or continue to do so to disseminate these standards. In this context, it is stated that a number of organizations have entered into different collaborations for the dissemination of international accounting standards. It is thought that the increase in the comparability level of financial statements will bring about many other positive effects, such as faster and easier access to reliable information in financial markets.

1.GİRİŞ

Dünya çapında büyük ölçekli işletmeler, finansal yapılarını devam ettirmek, mevcut durumlarını korumak ve işletme bünyesinde oluşabilecek karışıklarla mücadele edebilmek için muhasebe konusunda yeni adımlar oluşturma ihtiyacı hissetmiştir. Bu konudaki ilk çalışmalar ABD, İngiltere, Fransa ve Almanya gibi gelişmiş ekonomilere sahip ülkelerde uygulanmaya başlamıştır. İşletme sayılarının ve işlem hacimlerinin hızla artması hatta uluslararası boyuta ulaşması mali verilerinin karşılaştırılması açısından standartlaştırmayı gerekli kılmıştır. Ülkelerin muhasebe alanındaki farklılıkları o ülkelerin ekonomik, sosyal ve politik özelliklerine bağlı olarak değişebilmektedir. Bunun nedeni ülkelerin sahip olduğu yasal düzenlemeler, muhasebeye ait yerel uygulamalar ve mesleki kuruluşların etkisi olarak ifade edilmektedir. Dünya çapındaki işletmeler ve ülkelerin sahip olduğu farklı muhasebe uygulamalarının ortaya çıkardığı çelişkiler neticesinde bir standartlaşma oluşturma amacıyla Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından yürütülen çalışmalar Avrupa Birliği tarafından desteklenmiştir.

Bu çalışmaların amacı, finansal raporlama alanında dünya çapında karşılaştırılabilirliği sağlayan esnek bir yapıya sahip olmak ve aynı zamanda ortak bir muhasebe dili oluşturmaktır. Bu açıdan uygulanan uluslararası muhasebe standartlarının anlaşılabilir şeffaf ve esnek bir yapıya sahip olması önem arz etmektedir.

Ülkeler kendine ait sosyal, kültürel ve ekonomik yapısına uygun olarak muhasebe standartlarını ortaya koymakta ve bu standartlar çerçevesinde maliyet tablolarını hazırlamaktadır. Küreselleşme ile beraber uluslararası para ticaret ve sermaye hareketleri artık sınır tanımaz hale gelmiştir. Günümüzde işletmeler birçok ülke ile ticari faaliyetlerde bulunarak hammadde, malzeme, yarı mamul ve mamul alıp satmaktadır. Ayrıca ticari alış verişi sadece mal hareketleri ile değil sermaye, işgücü ve teknoloji alanlarını da kapsamaktadır.

Muhasebe standartları, muhasebe uygulamalarının kullanımına yön veren ve finansal mali tabloların hazırlanmasına düzen getiren normlar olarak ifade edilmektedir. Muhasebe standartları, muhasebe alanında uygulama birliği sağlamak amacıyla muhasebenin evrensel ilke, kural, yasa ve yöntemlerine uygun olarak belirlenmiş olması gerekmektedir. Tekdüzen muhasebe hesap çerçevesi, ilgili yasa hükümleri ve bildirimlerden oluşan kendi içinde tutarlı olan, muhasebesel bütünlük sağlayan, mali tabloları belli amaçlar için düzenleme, raporlama ve sunma bildirimleri gibi uyulması şart olan kurallar bütünü olarak ifade etmek mümkündür.

2.ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ OLUŞUMU VE GEREKLİLİĞİ

2.1. Uluslararası Muhasebe Standartları

Uluslararası muhasebe, muhasebe disiplini içinde bir bütün olarak yer alan muhasebenin alt sistemlerinden birisidir. Ekonomi ve uluslararası ekonomi, antropoloji ve sosyal antropoloji arasındaki karşılıklı ilişkiler muhasebe ile uluslararası muhasebe arasında da bulunmaktadır (Berberoğlu, 2002:3). Ulusal muhasebe standardı belirli bir ülkenin sistemi içerisinde olup, uygulandıkları ülkelerdeki kurum ve işletmelerde muhasebe birliğini sağlamakta ve bu işletmeler gözetiminde söz konusu kurum ve işletmelere hesap vermektedirler (Yazıcı,2003: 35). Uluslararası muhasebe standartları ise finansal verilerin ilgili finansal kullanıcılarına iletilmesinde birçok alternatif sunan, uluslararası alanda raporlamaya uygun olarak hazırlanan, işletmelerin kendilerine en uygun olan politikaları seçme imkânı sunan bir kavram olarak ifade edilmektedir (Çankaya, 2007: 131). Ulusal standartların yetersizliği ve finansal verilerin karşılaştırılması güçlüğü, ülkelerin Uluslararası Muhasebe Standartlarına yönelmelerinde artışa yol açmıştır (Süer, 2003: 112).

Dünyada ekonomik alanda yaşanan gelişmeler, ülke ekonomilerini birine bağlı ve bağımlı hale getirmiştir. Bu durum muhasebeye ait finansal tabloların hazırlanmasında ve raporlanmasında işletmeleri ortak bir muhasebe paydasında buluşmaya ve finansal tabloların aynı kriterler esas alınarak hazırlanmasına yöneltmiştir (Kocamaz, 2012: 106).Başka bir deyişle uluslararası muhasebe

standartı, farklı muhasebe standartlarına sahip olan çeşitli ülkelerdeki çok uluslu işletmelerin dönem sonu finansal tablolarını değerlendirme ve raporlamada yeterli ölçüde bir birlik sağlamak amacıyla hazırlanan, yazılı kurallardan oluşan bir metindir (Yazıcı, 2003: 37). Uluslararası muhasebe standartlarına ihtiyaç duyulmasının en önemli nedenleri finansal bilgilerin uluslararası alanda paylaşılabilir ve karşılaştırılabilir olmasının yanı sıra (Kocamaz, 2012: 106) yatırım ve ticaretin uluslararası alanda sürdürülmesi ve bunun bir sonucu olarak ortaya ortak bir muhasebe diline ve uygulamasına ihtiyaç duyulmasıdır.

2.2.Uluslararası Muhasebe Standartlarının Gerekliliği

Küresel rekabetin artmasıyla beraber ülkeler arasındaki ticari ilişkiler artarak finansal raporlama alanında benzer muhasebe standartları gereksinimi ortaya çıkmıştır. Uluslararası muhasebe standartları finansal bilgi elde etme konusunda başta yatırımcılar olmak üzere tüm kesimin ihtiyaçlarına uygun bilgi sağlamış olmalıdır. Ancak tüm dünyada geçerli tek bir muhasebe setinin tüm ülkelere uygulanmasını sağlamak süreç içerisinde çok fazla emek ve çabayı gerekli kılmaktadır (Güdelci, 2019: 200).Muhasebenin uluslararası alanda uygulanması, Uluslararası Muhasebe Standartları(UMS)'nın oluşturulması ile gerekli ilke ve kurallara uygun olarak hazırlanmasıyla mümkündür olmaktadır. Söz konusu standartlara kısa zamanda tam uyulması söz konusu değildir. Fakat bu standartlara uyum zorunluluğu her geçen gün artmaktadır. Çünkü gerek uluslararası ticarete, gerekse uluslararası birleşme ve rekabette finansal mali tabloların ve muhasebe faaliyetlerinin uyumlu hale getirilmesi, önemli yararlar sağlamaktadır. Aksi takdirde, bir ülkenin kanunlarına istinaden hazırlanan finansal mali tablolar, diğer ülkelerdeki yatırımcı ve işletme sahiplerine aynı bilgileri vermeyebilir. Bu durum, uluslararası alanda ticari faaliyetlerin geliştirilmesini engelleyebilmektedir (Güney, 2018: 91).

Uluslar arası muhasebe standartlarının gerekliiği konusunda bir takım ilkeler şu şekilde ifade edilmektedir (Kocamaz, 2012: 107).

- Var olan farklı muhasebe standartlarını ortadan kaldırmak,
- Muhasebe standartlarının uygulanmasında birlikteliği sağlamak,
- Finansal mali tablolarda tarafsızlık, gerçeğe uygunluk ve anlaşılabilirliiği sağlamak,
- Muhasebe ve finansal mali tablolar alanında dünya genelinde bilginin üretimi ve sunulmasında ortak bir muhasebe dili oluşturmak,
- Farklı muhasebe standartlarından kaynaklanan ve çok uluslu işletmeleri karşılaştırma yapma konusunda ortaya çıkan sorunları en aza indirmek,
- Muhasebe sisteminden elde edilen bilgileri güvenli ve doğru bir şekilde bilgi kullanıcıların hizmetine sunmaktır.

3.ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI İLE ÜLKEMİZDEKİ MUHASEBE STANDARTLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Teknolojik gelişmelerin artmasıyla beraber dünya çapında yapılan yatırımlar hız kazanmıştır. Uluslararası ticaretin sınırları aşip okyanus ötesi boyutlara ulaşmasıyla ülke dışına yapılan yatırımlar artmış ve finansal bilgilerin sunulması açısından her yerde aynı anlama gelen şeffaf, gerçeği yansıtan ve kolayca karşılaştırma yapabilmeyi sağlayan esnek bir muhasebe diline ihtiyaç duyulmuştur. Bu gelişmeler muhasebe standartlarının uluslar arası boyutlara ulaşmasını ve uyumlaştırması süreçlerini hızlandırmıştır. Muhasebe standartlarının uluslararası alanda uyum çalışmalarına yönelik faaliyetler uluslararası organizasyonların girişimleri, sektör kuruluşları ve bölgesel oluşumlar sayesinde yürütülmektedir. Bu amaçla uluslararası muhasebe, muhasebe standartlarındaki farklılıkları ortadan kaldırmak, tekdüzen sistemini gerçekleştirmek, mali tabloların tarafsız ve karşılaştırılabilir olmasını sağlamak gibi amaçlar doğrultusunda oluşturulmaktadır. Aynı zamanda işletme ile ilgili kişi ve kuruluşların yanlış bir değerlendirme ve yanlış karar vermelerine

engel olmak amacıyla finansal bilginin üretilmesi ve elde edilmesinde ortak bir dil anlayışının benimsenmesi amacı güdülmektedir (Kocamaz, 2012: 108-110).

Avrupa Birliği, tek bir ortak pazar yaratma yönünde önemli çalışmalar yapmıştır. Ülkelerarası ticaret, mal ve hizmetin serbest dolaşımında sağlanan gelişmeler sonrası sermaye piyasalarının da etkinliğinin artması amaçlanmıştır. Böylece Avrupa'da ekonomik refahın artırılması yönünde önemli kazanımlar elde edileceği ifade edilmiştir. Uluslararası muhasebe standartlarında finansal sektör değerlendirme programının hızla uygulamaya konulması amaçlanmıştır. Ancak yeni standart oluşturulması veya mevcut yönergelerin değiştirilmesi çok uğraştırıcı olmasından dolayı bu seçenek devre dışı bırakılmıştır. Avrupa birliği ülkelerinde mevcut standartların teknik eksiklikler taşıması muhasebe standartlarında uyum sağlama çabalarını olumsuz etkilemiştir. Avrupa Birliği ülkelerinde muhasebe standartlarını uyumlaştırma yöntemi başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ulusal muhasebe standardı komisyon veya kurullar kurmuş olmaları nedeniyle uluslararası muhasebe standartlarına uyma zorunluluğu biraz daha yumuşatılmıştır. Diğer taraftan, Avrupa ülkelerine ait büyük şirketlerin, Avrupa Birliği muhasebe standartlarına uymaları halinde uluslararası sermaye piyasalarından faydalanabileceklerini düşünmelerine neden olmuştur. Ancak bu beklentinin gerçekleşmemesi ve buna benzer bir takım sorunlar nedeniyle, Avrupa Birliği ülkelerindeki muhasebe standartlarına uyum beklentisi tahmin edildiği gibi gerçekleşmemiştir (Üstündağ, 2000: 51-53).

Finansal bilgilerin elde edilmesi ve sunulması sırasında genel kurallar olan muhasebe standartları giderek önemi artan bir konu olmuştur. Uluslararası ilişkilerin artması, işletme faaliyetleri ve sermaye hareketlerinde yoğunluk olması; ulusal muhasebe standartlarının uluslararası seviyede uyumlaştırılma çalışmalarını başlatmıştır. Ülkemizde yaklaşık olarak 15 yıldır muhasebe alanında hızlı gelişmeler kaydedilmiştir. Bu gelişmelerin son halkasını “Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu” (TMUDESK) tarafından oluşturulmuştur. Bu kurulun amacı muhasebe standartlarının uygulamaya konulmasıyla ulusal bazda tüm ülkede faaliyet gösteren işletmelerin mali tabloları ve muhasebe ilkelerinde tekdüzelik hedeflenmiştir. Ülkedeki muhasebe standartları ekonomik, sosyal ve teknolojik değişimlere paralel olarak gelişmekte ve değişikliğe uğramaktadır. Bu nedenle muhasebe standartlarının oluşturulması konusunda her ülkenin kendi özel koşulları gözden kaçırılmamalıdır. Uyumlaştırma çabaları sadece uluslararası muhasebe standartları baz alınarak yapılmamalıdır. Ülkelerin hukuki ve mali yapısı, işletmelerin faaliyetleri, buna bağlı olarak finansman yöntemleri ve muhasebe bilgi kullanıcılarının eğitim konusunda gelişmişlik düzeyi gibi faktörler dikkate alınması gereken farklılıklar olarak karşımıza çıkmaktadır (Ceylan, Güney, Kormaz ve Yiğiter, 2012: 109-111).

4.ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARININ UYGULAMA ALANLARI

Güvenilir, ihtiyaca uygun, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, önemli ve tam finansal tablo bilgilerinin elde edilebilmesi ve şirketler ile ülkeler arasında karşılaştırmaların yapılabilmesi, finansal bilgilerin raporlanması esaslarında birlik sağlanmasını gerekli kılmıştır. Ulusal muhasebe standartlarının yetersizlikleri ve ihtiyaçlara uygun cevap verememesi uluslararası alanda faaliyet gösteren şirketler için büyük sorun yaratmaktadır. Ayrıca karar vericiler için finansal tablolardaki bilgilerin güvenilirliğini yitirmelerine neden olmaktadır. Bu durum bütün dünyanın kabul edeceği uluslararası muhasebe standartları için, muhasebe düzenlemesi yapan otoriteleri harekete geçirmiş ve uluslararası finansal raporlama ve muhasebe standartlarının geliştirilmesi, revize edilmesi ve uygulanması konusunda görüş birliğine varırmıştır (Akdoğan, 2006: 2). Elektronik ortamda bilginin akışının hızlanmasıyla finansal ve finansal olmayan bilgiler, sürekli ve gerçek zamanlı olarak kullanıcılara anında sunulabilir hale gelmiştir. Bunun sonucunda finansal piyasalardaki kullanıcılar için daha nitelikli muhasebe bilgilerinin üretilmesi söz konusu olmuştur. İşletmeler açısından ele alındığında, ulusal ve uluslararası piyasalarda rekabet etmek zorunda olan işletmeler için risk yönetimi, işletme performansının doğru takip edilmesi ve işletmelerin uzun dönemli

planlarının hazırlanması gibi bunların dayalı olduğu prensiplerin kalitesi ve tüm dünyada genel kabul görmüş olması ile ilgilidir (Çelik, 2006: 3-4).

Uluslar arası muhasebe standartlarının uluslararası alanda uygulanmasıyla bir takım yararlarından bazıları şu şekilde ifade edilmektedir (Mogul, 2003: 681-682);

- İşletmelerin yabancı sermaye piyasalarına daha kolay girme fırsatını sağlayacaktır.
- Uluslararası piyasalardan fon toplamayı veya borçlanmayı hedefleyen işletmelerin mali tablolarını söz konusu ülke uygulamasına dönüştürme zorunluluklarının azaltılması
- Ortaklık ve şubeleri olan çokuluslu şirketlerin performansını sistematik olarak değerlendirme ve inceleme imkanı sağlamaktadır.
- İşletmelerin yerel ve uluslararası rakipleriyle daha kolay ve anlamlı şekilde karşılaştırılmasını sağlamaktadır.
- İşletmelerin uluslararası kredibilite notunu artırmaktadır.
- Uluslararası sermaye piyasalarına giriş konusunda öncülük yaparak sermaye maliyetlerinin azalması ve işletme performansının artmasına yardımcı olmaktadır.

5. SONUÇ

Küreselleşme ile birlikte ülke ekonomileri birbirlerinden etkilenme olasılığı artmaktadır. Küreselleşme aynı zamanda yeni yatırım sahaları ve fırsatları doğurmaktadır. Uluslararası anlamda sermaye hareketlerinin serbest dolaşımı, finansal yapıların ve finansal işlemlerin de çok yönlü olarak yaygınlaşmasına ve artmasına öncülük etmektedir. Finansal bilgi kullanıcıları, işletme performansını anlamayı ve gelecekte işletme performansı hakkındaki beklentilerini düzenleyebilmek için finansal mali tablolardan faydalanmaktadır. İşletme faaliyet bilgilerinin erişilebilir, somut, anlaşılabilir, güvenilir ve karşılaştırılabilir olması gerekmektedir. Tüm bu koşulları sağlayacak olan mekanizma ise muhasebe bilgilerinin belirli standartlara göre üretilmesinden geçmektedir. Muhasebe bilgilerinin kaliteli ve karşılaştırılabilir olması uluslararası ölçekte finansal raporlama standartları ile mümkün olmaktadır.

Uluslararası muhasebe standartları, açık ve anlaşılır bir dil ile herkesin ihtiyacı olan karşılaştırılabilir bilgiyi sağlamaktadır. Türkiye’de muhasebe alanında, muhasebe standartlarına yön veren hukuki düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bunlar farklı kurumlar tarafından uluslararası muhasebe standartlarının benimsenmesine yönelik uyumlaştırma çalışmaları olarak ifade edilmektedir. Özellikle Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) adıyla yayınlanan toplam 19 adet standart Türkiye’nin uluslararası muhasebe standartlarına geçişi noktasındaki önemli bir adım olduğu belirtilmektedir. Güncel anlamda muhasebe uygulamaları vergi mevzuatı etkisi altındadır ve muhasebe alanında tek bir standardizasyon sağlanması amacıyla çeşitli kurum ve kuruluşlar tarafından çalışmalar yapılmıştır ve bu çalışmalar yapılmaya devam etmektedir. Fakat yapılan bu çalışmalar işletmelerin birden fazla finansal mali tablo düzenlemelerine neden olmaktadır ve raporlama konusunda yeknesaklık sağlanamamaktadır. Ulusal muhasebe alanında ortak ve tek bir dil sağlama konusundaki önemi bu noktada bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Üretilen mali verilerin uluslararası standartlara uyumlu olması, küreselleşen muhasebe dilinin yaygın hale gelmesi, fırsatlardan uzak kalınmaması, muhasebe alanında çağdaş bir seviyeye gelmesi ve hizmet konusunda rekabet eder duruma gelmesi gerekmektedir. Uluslararası muhasebe standartları sayesinde finansal tabloların raporlanmasında ve sunulmasında ortak tek bir dil oluşturulması mümkün hale gelmektedir. Uluslararası muhasebe standartlarının uygulanması noktasında birçok zorluk bulunsa da, geçmişten günümüze çok sayıda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluş bu standartların yaygınlaştırılması için çalışmalarda bulunmuş veya bulunmaktadır. Bu kapsamda, bir takım kuruluşların uluslararası muhasebe standartlarının yaygınlaştırılması için farklı işbirlikleri içine girdikleri ifade edilmektedir. Uluslararası muhasebe standartlarından beklenen en önemli olumlu etki, finansal tabloların daha karşılaştırılabilir olması, şeffaflığın sağlanmasıdır. Finansal

mali tabloların karşılaştırılabilirlik seviyesinin artmasıyla beraber finansal piyasalarda güvenilir bilgiye ulaşmanın daha kolay hale gelmesi gibi birçok başka olumlu etkiyi de beraberinde getireceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdoğan, N.(2006). Türkiye muhasebe standartlarının ilk uygulamasında uyulacak esaslar ve TFRS'ye geçiş bilançosunun düzenlenmesi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 8(1), 1-28.
- Berberoğlu, B. (2002). *Uluslararası muhasebe standartları ile ülkemizdeki muhasebe standartları uygulamalarının karşılaştırılması*. (Yüksek Lisans Tezi). Erişim adresi: <http://acikerisim.akdeniz.edu.tr/handle/123456789/1097>
- Çankaya, F. (2007).Uluslararası muhasebe uyumunun ölçülmesine yönelik bir uygulama: Rusya, Çin ve Türkiye karşılaştırması. *Zonguldak kara elmas üniversitesi sosyal bilimler dergisi*, 3(6), 127-148.
- Çelik, O. (2006). Küresel finansal raporlama standartları neden gereklidir? Avea iletişim hizmetleri a.ş. örneği. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 8(2), 1-21.
- Güdelci, E. N. (2019). Uluslararası muhasebe standartlarının tarihi gelişim sürecinde etkili olan uluslararası ve ulusal kuruluşlar. *Uluslararası Ekonomi Siyaset İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 2(3), 199-214.
- Güney, S. (2018). Uluslararası muhasebe standartlarının ulusal muhasebe kültürüne etkileri. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*,8(1), 87-98.
- Kocamaz, H. (2012). Uluslararası muhasebe standartlarının dünyada ve Türkiye'de oluşum ve gelişim süreci. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 2(2), 105-120.
- Ceylan, N. Güney, S. Korkmaz ve Yiğiter, Ş. (2012). Avrupa birliği sürecinde Türkiye muhasebe standartlarının uluslararası muhasebe standartlarına uyumlaştırılmasında gelinen son nokta. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(10), 109-128.
- Mogul, S. (2003). Harmonization of accounting standarts. *Chartered Accountant, January*, 681-684.
- Süer, A. Z. (2003, 16-19 Nisan). Profesyonel muhasebe mesleğinde enron skandalı ve sonrası gelişmeler. *VI. Türkiye muhasebe denetimi sempozyumu - uluslararası muhasebe sempozyumu* (s.112). İstanbul, Türkiye. <https://ismmmo.org.tr/Yayinlar/Muhasebe-Denetimi-Sempozyumu-Bildirileri/sayi-6/--2298>
- Üstündağ S. (2000). Muhasebe standartları oluşturulması süreci. *Muhasebe ve denetime bakış dergisi*, (1), 51-67.
- Yazıcı, M. (2003). Muhasebe standartlarının tanımı. *Muhasebe ve finansman dergisi* (18), 33-37.